

Sak 3/2022 Kvoter og vilkår for betinget skadefelling av gaupe, jerv, brunbjørn og ulv i 2022/2023

Saksutredning fra sekretariatet

Følgende dokumenter legges til grunn for saksframlegget:

- [Stortingsmeldingen «Rovvilt i norsk natur» \(st. meld. nr. 15 \(2003-2004\) og Innst. S. nr. 174 \(2003-2004\)\)](#)
- [Stortingsmeldingen «Ulv i norsk natur – bestandsmål for ulv og ulvesone» \(Meld. St. 21 \(2015-2016\) og Innst. 330 S \(2015-2016\)\)](#)
- [«Rovviltforliket» - Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#)
- [Naturmangfoldloven \(2009\)](#)
- [Rovviltforskriften \(2005\)](#)
- [Forvaltningsplan for rovvilt i region 2 – Sør-Norge \(februar 2022\).](#)
- [Rapporter fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt](#)
- Løpende registrering av jervekull i 2022 – se Rovdata: [Jerveteller](#)
- Løpende oppdatering av ulv registrert med DNA-prøver vinteren 2021/2022 – se Rovdata: [Ulveteller](#)

Sekretariatet konstaterer at rovviltnemnda har myndighet til å fastsette kvoter for betinget skadefelling av både gaupe, jerv, ulv og brunbjørn i 2022/2023. I samråd med øvrige statsforvaltere i rovviltregionen anbefales en kvote på tre gauper, to jerver, to ulver og én brunbjørn, for perioden 1. juni 2022 til og med 15. februar 2023. Kvoten forvaltes felles av statsforvalterne og foreslås gjeldende i hele regionen.

Saksopplysninger

Rovviltnemndas oppgave

1. Ta stilling til sin myndighet til å fatte vedtak (Rovviltforskriften § 7).
2. Vurdere kvote og vilkår for betinget skadefelling av gaupe, jerv, brunbjørn og ulv (Rovviltforskriften § 8 og lovkapittel II i naturmangfoldloven).

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for nemndas avgjørelse er Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b, jamfør § 77, og forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 4, 7 og 8.

Roviltforskriften § 7 gir generelle bestemmelser om vedtak fattet av roviltnemnda, herunder om myndighet til å fatte vedtak. Nemnda har myndighet dersom bestanden av den enkelte art ligger over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen, jamfør roviltforskriften § 4. Vurderingen skal gjøres av nemnda for hver art basert på data fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt (Rovdata). For rovviltregion 2 er det fastsatt nasjonalt mål om 12 årlige ynglinger av gaupe. Det er ikke fastsatt nasjonale bestandsmål for jerv, brunbjørn eller ulv i regionen.

Forskriften § 8 gir Roviltnemnda hjemmel til å fastsette kvote for betinget skadefelling, dersom vilkårene i § 7 er oppfylt og nemnda for øvrig mener situasjonen tilsier det. Kvoten fastsettes som antall enkeltindivider som kan felles i regionen i perioden 1. juni et år til og med 15. februar det påfølgende år. Roviltnemnda kan fordele kvoten på nærmere angitte områder eller fylker i regionen.

Kvoten forvaltes av statsforvalterne og iverksettes - etter søknad eller på eget initiativ - primært i akutte skadesituasjoner for å hindre skade på bufe. Vurderingen skal gjøres i henhold til roviltforskriften § 9.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-10 og 12 skal ligge til grunn som en integrert del av beslutning om eventuell kvote, jamfør § 7. Også forvaltningsmålet for arter i § 5 skal trekkes inn i den skjønsmessige vurderingen. Det samme gjelder § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i § 11 anses ikke som relevant fordi det ikke er aktuelt å stille fordyrende vilkår.

Roviltnemndas vedtak kan påklages til Klima- og miljødepartementet (KLD) innen tre uker fra vedtaket er gjort kjent. Tilsvarende kan statsforvalternes vedtak om iverksettelse av skadefelling påklages. Miljødirektoratet er da klageinstans.

Roviltforskriften § 13 gir Miljødirektoratet generell hjemmel til å fatte vedtak om felling. I tråd med dette har direktoratet de seinere åra fastsatt en felles kvote for skadefelling av ulv i hele landet før 1. juni med unntak av i ulvesonen. Dette vedtaket ble i år gjort den 21. april, og kvoten på syv ulver gjelder fram til 1. juni. Også er her ligger myndigheten til å iverksette skadefelling hos statsforvalterne.

1. Om myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling av gaupe, jerv, brunbjørn og ulv

Sekretariatets vurdering

Roviltforskriften § 8 gir hjemmel til å fastsette kvote for betinget skadefelling og roviltnemnda skal på vedtakstidspunktet ta stilling til om de har myndighet til å fatte vedtak. Det er ikke fastsatt nasjonalt bestandsmål for jerv, brunbjørn eller ulv i regionen, og roviltnemnda har følgelig myndighet til å fatte vedtak om disse artene, jamfør roviltforskriften § 7.

For gaupe skal vurderingen av om roviltnemnda har myndighet, baseres på gjennomsnittet av dokumenterte data fra *Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt* (Rovdata) om ynglinger de tre siste årene, jamfør forskriften § 7. Av rapporten [Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2021 - NINA Rapport 2011](#) framgår det at gjennomsnittet av dokumenterte ynglinger av gaupe i perioden 2018-2020 er 15,5 ynglinger i region 2 (16 i 2020 og 15,3 i 2021). Dette innebærer at snittet de siste tre år er over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for

regionen. Rovwiltnemnda har derfor myndighet til å fatte vedtak om betinget kvote i 2022/2023 også for gaupe, jamfør rovwiltforskriften §§ 7 og 8.

2. Vurdering av kvote for og bestemmelser om betinget skadefelling av gaupe, jerv, brunbjørn og ulv i 2022/2023

2.1 Om skadefelling

Skadefelling er et virkemiddel for primært å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå. Fellingstillatelse iverksettes av statsforvalterne i tilfeller der et rovwiltindivid gjør betydelig skade, eller kan utgjøre en alvorlig trussel, mot bufe eller tamrein. Tillatelsen kan bare gis innenfor den kvote og den områdeavgrensning som en rovwiltnemnd eller Miljødirektoratet har satt. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til områdets betydning som beitemark, skadenes omfang og utvikling, potensialet for fremtidige skader og muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Skadefelling kan være effektivt i randområdene for utbredelsen av rovdyra. I andre områder hvor bestandene er levedyktige, eller skal vokse, er det ofte liten skadeforebyggende effekt med skadefelling. I en rapport fra 2010 om skadefelling av gaupe og jerv ([NINA Rapport 601 Er skadefelling av gaupe og jerv selektiv?](#)) oppsummerer NINA med at uttak av spesifikke skadegjørere på eller i nærheten av drept sau eller rein kan være effektivt, selektivt og etisk forsvarlig utenfor områder med reproduserende bestander av rovdyr så sant fellingsforsøket skjer raskt (innen 48 timer) etter at sauen eller reinen er drept. Innenfor områder (forvaltningssoner) med reproduserende bestander av gaupe (som i forvaltningsområde for gaupe i henhold til forvaltningsplanen for rovwilt i region 2) vil risikoen for å felle hunngauper med avhengige unger være høy. Samtidig vil effekten av uttak være kortvarig i slike områder.

Erfaringsmessig gir fellingstillatelser i sommerhalvåret svært sjelden uttelling. I region 2 er det i løpet av årene felt fire gauper på ordinær skadefellingstillatelse (Telemark i 2011 og 2019 og Buskerud i 2014). I 2021 ble det iverksatt fellingstillatelser i regionen på ulv og på gaupe i Viken, ingen på jerv eller brunbjørn.

Tabell 1. Iverksatte fellingstillatelser i rovwiltregion 2 i 2021.

(Kilde: [Miljøvedtaksregisteret](#))

Fylke	Art og antall iverksatte tillatelser	Felling
Agder	Ingen	Nei
Vestfold og Telemark	Ingen	Nei
Viken	Ulv: 1 Gaupe: 1	Nei

Rovwiltnemnda kan fordele kvoten på nærmere angitte områder eller fylker innenfor sin region. Forebyggende tiltak må være vurdert å være mindre egnet til å avverge skaden før en fellings-

tillatelse kan iverksettes. Normalt rettes tillatelsen mot et spesifikt skadevoldende individ i en pågående skadesituasjon og gis med areal- og tidsbegrensning.

Klima- og miljødepartementet (2014) har presisert behovet for tydelig differensiering i forvaltningspraksisen mellom prioriterte beiteområder og prioriterte yngleområder for rovvilt. Et tydeligere skille mellom soner skal innebære lav terskel for felling av rovdyr som har gjort eller forventes å gjøre skade i prioriterte beiteområder. I prioriterte yngleområder for rovdyr skal terskelen for å tillate uttak være tilsvarende høy.

2.2 Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

"Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur."

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jmf § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jmf også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Rovviltnemndas vedtak skal basere seg på kunnskap om artenes bestandssituasjon. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at all relevant eksisterende kunnskap skal legges til grunn, jmf naturmangfoldloven § 8. I den forbindelse vises det til *Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt* og beskrivelsene av bestandssituasjonen for gaupe, jerv, brunbjørn og ulv, jmf siste [overvåkingsrapporter fra Rovdata](#).

2.3 Om skadefelling i «Forvaltningsplan for rovvilt i region 2»

Gjeldende forvaltningsplan (2022) har følgende føringer om skadefelling (side 40):

Kvote for betinget skadefelling fastsettes for hele regionen og forvaltes felles av statsforvalterne. Det forutsettes at vurderingene for å iverksette fellingstillatelser er enhetlige og samkjørte mellom fylkene. Tilsvarende skal det tilstrebes en felles håndtering med naboregioner i de tilfellene det er aktuelt.

Videre framgår det i omtalen av skadefelling at:

- Ved iverksettelse av skadefelling på gaupe skal familiegrupper av gaupe normalt unntas og mulige tiltak gjennomføres for å unngå utilsiktet felling.
- Ved kunnskap om at en skadegjørende ulv er bærer av en genotype (finskrussisk opphav) som er særlig viktig for den sørskandinaviske bestanden, skal nødvendige tiltak vurderes i samråd med Miljødirektoratet.

- Hvert fylke skal ha etablert kommunale/interkommunal beredskap som raskt og effektivt kan mobilisere nødvendig mannskap ved forsøk på skadefelling. Statsforvalterne bes bidra i dette arbeidet og kommunene bes avsette tilstrekkelig med midler til drift av mannskap ut over selve fellingsoppdragene.
- Roviltnemnda vil ut fra disponibelt budsjett årlig avsette ei økonomisk ramme for skadefelling og akutte forebyggende tiltak. Rammer for de enkelte vedtak fastsettes av statsforvalterne i fellingsvedtaket og i henhold til nemndas årlige budsjettvedtak.

2.4 Opplysninger om bestandssituasjonen for rovvilt og skadeomfang

Bestandssituasjonen

Det nasjonale bestandsmålet for gaupe, jerv og ulv er nådd, men ikke for brunbjørn.

Jerv - nasjonalt

I 2021 ble det registrert 60 kull med jervevalper i Norge. Dette er nedgang på tre kull fra året før. Det er over det nasjonale bestandsmålet på 39 årlige kull. Basert på antall ynglinger de tre siste årene tilsier dette en bestand på rundt 386 voksne individer i Norge.

I år er det så langt registrert 28 jervekull nasjonalt (Rovdata 3.5.2022), men ingen i region 2. For siste oppdatering, se [jervetelleren](#).

Tabell 2. Påviste ynglinger av jerv i Norge siste tre år. (Kilde: Rovdata/[NINA Rapport 2031](#))

	2019	2020	2021
Overlevende ynglehi	53	54	52
Hiuttak	9	9	8

Jerv - region 2

Jerv er påvist i og nær regionen gjennom sist vinter (oktober – april), sist i Agder (Bykle) i mars og april.

Figur 1. Påviste registreringer av jerv (vurdert som dokumentert eller antatt jerv av Statens naturoppsyn) i og nær region 2 vinteren 2021/2022. (Kilde: Rovbase 3.5.2022)

Ulv - nasjonalt

Vinteren 2021/2022 er det i henhold til foreløpig statusrapport på ulv (Rovdata 15. mars) påvist valpekull født i 2021 i fire helnorske revir og syv grenserevir. I to av de helnorske revirene og to grenserevir er ble det i februar gjennomført lisensfelling og ekstraordinært uttak som har tatt ut eller oppløst revirene.

I perioden 1. oktober 2021 – 15. mars 2022 er det påvist totalt 116-119 ulver i Norge og på begge sider av grensen mot Sverige. 31 av disse er kjent avlivet i samme periode. Etter rapporteringen er det felt ytterligere to ulver under lisensfelling/skadefelling. De aller fleste ulvene er påvist i Sørøst-Norge i fylker med ulvesone. Endelig rapport med bestandsstatus for ulv i Skandinavia i 2020/2021 vil foreligge ca. 1. juni 2022.

Ulv - region 2

En voksen hannulv ble felt under lisensfelling i Flå kommune (Buskerud) den 6. desember 2021. Ulven kom fra det norske reviret Mangen og ble påvist på Gjøvik i mai (region 3). Det kan antas at det var dette individet som forårsaket skader på sau i Nesbyen og Flå i beitesesongen 2021. Utover dette er det ikke entydig påvist forekomst av ulv i regionen sist vinter.

Brunbjørn - nasjonalt

I 2021 ble det registrert 160 brunbjørner i Norge ved hjelp av DNA-analyser (67 hunner og 93 hanner). Det er det høyeste antallet siden 2011 og en økning på 10 individer sammenlignet med året før. Det er beregnet at det ble født 8,1 kull med unger i 2021. Det er en nedgang på 0,4 kull fra året før. Bestanden er fortsatt godt under det nasjonale bestandsmålet på 13 årlige ungekull, men både rovviltregion 5 (Hedmark) og 6 (Trøndelag og Møre og Romsdal) er på sine bestandsmål.

Brunbjørn – region 2

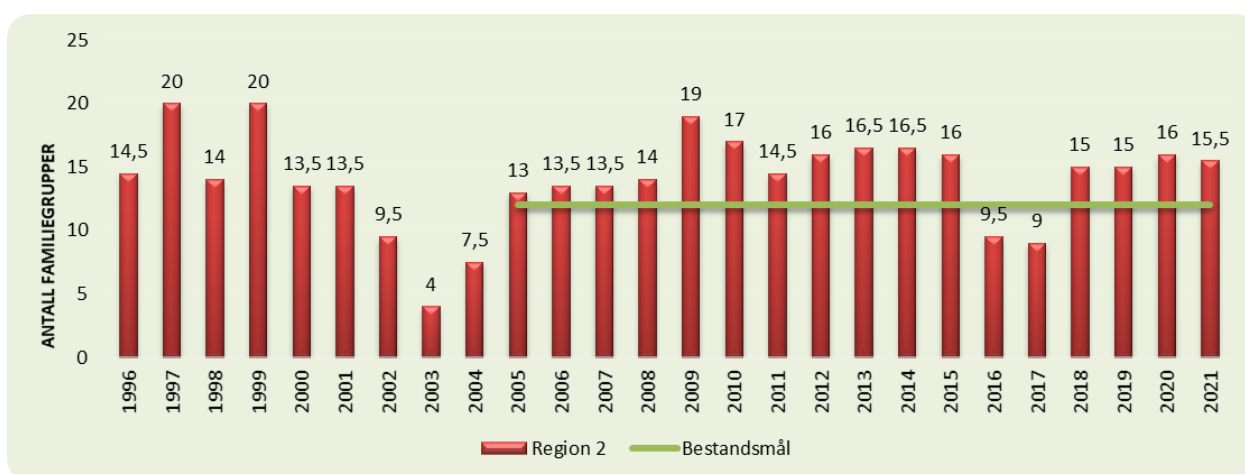
Det er ikke entydig påvist brunbjørn i regionen eller i tilgrensede områder siden 2012 (Hallingdal) og i liten grad vest for Mjøsa/Gudbrandsdalen i samme periode (Rovbase 3.5.2022).

Gaupe - nasjonalt

I 2021 er det estimert 67 familiegrupper på landsbasis, noe som tilsvarer en bestand på omkring 395 dyr i Norge. Dette er om lag på samme nivå som i 2020, og for andre gang på åtte år ligger bestanden over det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige familiegrupper.

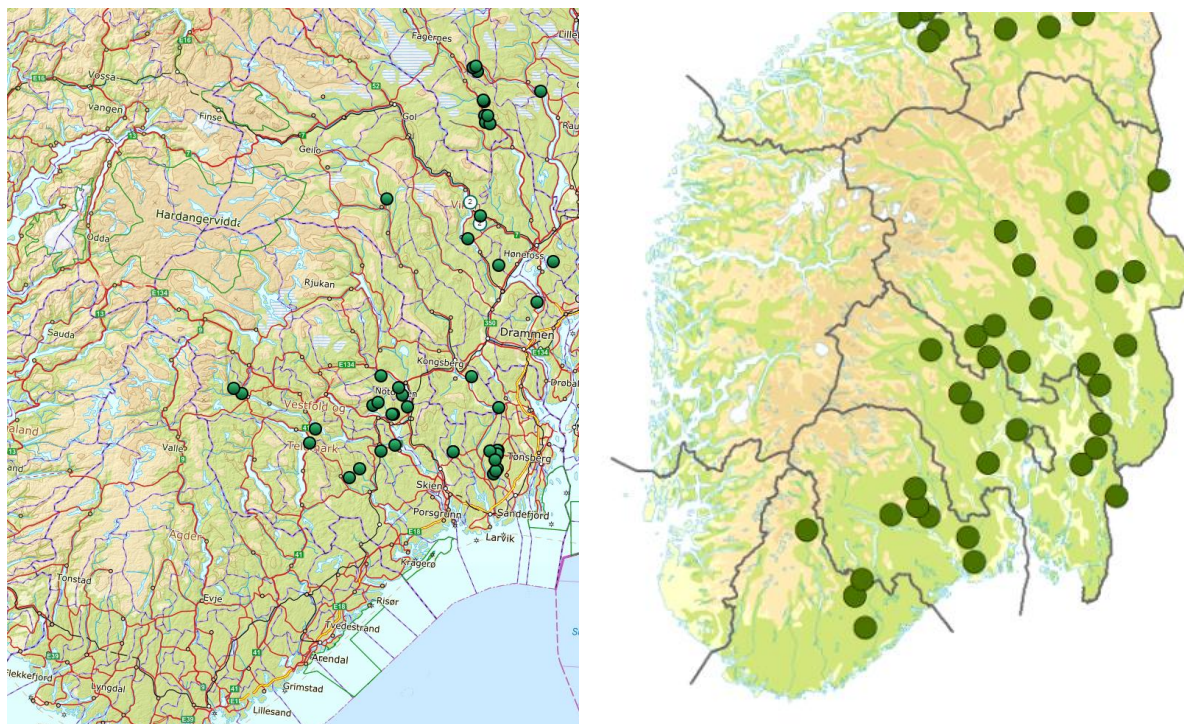
Gaupe – region 2

Gaupebestanden var tilsynelatende stabil over flere år i første halvdel av 2010-tallet (15-17 familiegrupper), jamfør figur 2. I 2016 og 2017 ble antall påviste familiegrupper sterkt redusert og for første gang under 12 siden innføringen av nasjonale bestandsmål i 2005. I 2018 var imidlertid antallet igjen over bestandsmålet og har de siste tre årene ligget over. Antall familiegrupper før jakt i 2021 ble beregnet til 15,5, en nedgang på en halv gruppe fra de året før.

Figur 2. Antall registrerte familiegrupper av gaupe i region 2 i perioden 1996 – 2021. Mål om antall årlige ungekull er 12 (vannrett linje) (gjeldende fra 2005). (Kilde: Rovdata/NINA)

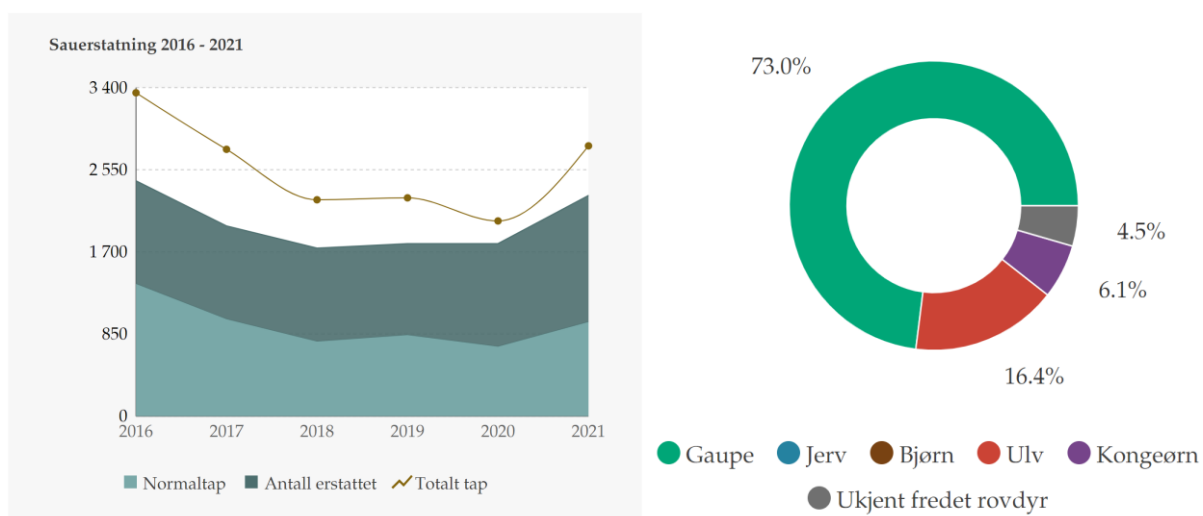
Sist vinter er det påvist aktivitet av familiegrupper (hunndyr med unge(r) født i 2021) spredt over store deler av regionen, se kart under (figur 3). Registreringene indikerer imidlertid en bestandsnedgang i deler av regionen ved at det blant annet ikke er påvist familiegrupper i Agder.

Figur 3. Påviste meldinger om familiegupper (ikke antall fam.gr.) vinteren 2021/2022 (t.v.) og estimert antall familiegupper i 2021 (t.h.). Kilde: Rovbase 3. mai 2022/Rovdata

2.5 Skadeomfang

Figur 4 viser antall sau og lam som er erstattet til rovvilt av statsforvalterne i regionen i perioden 2016-2021. Skadeomfanget i 2021 målt som gitte erstatninger (antall sau og lam) viser en oppgang fra året før. Gaupe er den største skadegjøreren, mens tapene til ulv blir store i de områdene det forekommer et streifende individ som gjør skade.

Figur 4. Antall sau og lam erstattet i region 2 i perioden 2016-2021 til venstre og fordelt andel på skadegjørere til høyre for samme periode. (Kilde: rovbase.no/erstatning/sau).

2.6 Sekretariatets vurdering

Naturmangfoldloven og rovviltforskriften danner den juridiske rammen for nemndas behandling. Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid veies opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jmfør § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jmfør prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning. Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften og gjennom den regionale forvaltningsplanen.

Av forvaltningsplanen for regionen (2022) framgår det at *"Kvote for betinget skadefelling fastsettes for hele regionen og forvaltes felles av statsforvalterne. Det forutsettes at vurderingene for å iverksette fellingstillatelser er enhetlige og samkjørte mellom fylkene. Tilsvarende skal det tilstrebes en felles håndtering med naboregioner i de tilfellene det er aktuelt."*

Sekretariatet legger i sine vurderinger til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-10 og 12. § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse og anses ikke relevant i denne saken.

Naturmangfoldloven § 18 første ledd b slår fast at skadeuttak bare kan tillates dersom uttaket ikke truer bestandenes overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Generelt skal terskelen for innvilgelse av skadefelling differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering. I region 2 er det ikke fastsatt nasjonale bestandsmål for brunbjørn, jerv eller ulv. For gaupe er det nasjonale bestandsmålet etter behandling av St.meld. nr. 15 (2003-2004) satt til 65 årlige ynglinger, hvorav 12 i rovviltregion 2.

Saksframlegget (forslag til vedtak om kvoter) bygger på kunnskap om rovviltartenes bestands-situasjon. Det følger av naturmangfoldloven § 8 første ledd at beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om blant annet artenes bestandssituasjon, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlag framgår

også av rovviltforskriften § 7 annet ledd:

Rowviltnemndens vedtak skal bygge på den regionale forvaltningsplanen for rovvilt, data om biologiske og bestandsmessige forhold og om skade- og konfliktsituasjonen, jf. forskriften § 3 tredje ledd og § 6.

Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at kunnskapsgrunnlaget skal være best mulig, jmfør naturmangfoldloven § 8. Rovdata har ansvaret for drift av det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt, og framlegger årlige rapporter om bestandssituasjonen og bestandsutviklingen for den enkelte art. Sekretariatet vil i den forbindelse vise til beskrivelsen av bestandssituasjonen til rovviltartene i dette saksframlegget, jmfør også henviste rapporter, samt beskrivelsen av overvåkingsprogrammet i kommentarene til rovviltforskriften § 3.

Føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastning disse roviltartene utsettes for, jamfør naturmangfoldloven § 10. Sekretariatet konstaterer at gaupebestanden er over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet både for landet som helhet og for i region 2. Bestanden de siste par årene har ligget godt over bestandsmålet og prognosen ([NINA Rapport 2011](#)) tilsier at bestanden før jakt i 2022 med stor sannsynlighet fortsatt var over. En foreløpig vurdering av registreringene av familiegrupper vinteren 2021/2022 indikerer imidlertid en bestandsnedgang. Endelig fapport fra Rovdata om dette kommer ca. 1. juni.

Videre konstaterer vi at det nasjonale bestandsmålet for jerv og ulv er nådd, men ikke for brunbjørn. Disse artene har ikke nasjonalt fastsatte bestandsmål i region 2, men opptrer fåtallig og relativt regelmessig. Brunbjørn forekom nærmest årlig i en periode fra midten av 1990-tallet og fram til 2012, men har siden vært fraværende. Våren og forsommeren er en periode der unge ulver og brunbjørner vandrer ut fra sine oppvekstområder og tidligere erfaringer tilsier at det raskt kan komme inn nye individer til vår region.

Gaupe, jerv, ulv og brunbjørn er alle oppført i Norsk rødliste for arter 2021. Ulv som kritisk trua (CR) og gaupe, jerv og brunbjørn som sterkt trua (EN). Dette innebærer at målsettingen om en bærekraftig forvaltning er et overordnet hensyn ved forvaltning av artene. Samtidig er det slik at artene kan volde skade på bufe og tamrein. For blant annet å hindre skade på bufe og tamrein kan rovvilt felles med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b.

Tapssituasjonen for sau på utmarksbeite har over tid vist positiv utvikling i regionen (gaupe), men med en oppgang i 2022. Når det gjelder jerv, ulv og brunbjørn er situasjonen uforutsigbar med få individer og lange og raske vandringer. Potensialet for større og mer akutte enkelthendelser er derfor til stede ved mer eller mindre tilfeldig innvandring. Akutte tapssituasjoner til rovvilt må forventes og en mindre kvote for betinget skadefelling av både gaupe, jerv, ulv og brunbjørn anses nødvendig og hensiktsmessig.

Sekretariatet har gjort en vurdering av rovviltbestandene og den skade de påfører husdyr-næringen, og mener at det ikke vil være til skade for bestandene, eller hindre nasjonal måloppnåelse for gaupe, jerv, ulv eller brunbjørn, å tildele en begrenset kvote for betinget skadefelling i region 2 i 2022/2023. Kvoten foreslås gitt for hele regionen, men slik at det ivaretas særlige hensyn til genetisk verdifulle individer av ulv, jamfør forvaltningsplanen kapittel 7.6 og felles retningslinjer (avtale) mellom norske og svenske myndigheter. Avtalen stiller krav om at begge land så langt det er mulig skal unngå utilsiktet felling av slike ulver. Klima- og miljødepartementet presiserer også dette hensynet i brev av 24. april 2018 der de ber Miljødirektoratet sørge for tett oppfølging av streifullver, og så langt det er mulig avklare individenes genetiske status i forkant av fellingsforsøk.

Regionen har mål om yngling av gaupe og større deler av regionen er avsatt som til formålet. For å ivareta hensyn i ungeperioden bør det gis særskilte føringer ved iverksettelse av skadefelling for å redusere faren for utilsiktet felling av mordyr. Dette fremgår også av føringer i forvaltningsplan.

Sekretariatet foreslår at kvoten for betinget skadefelling i 2022/2023 settes til tre gauper, to ulver, to jerver og én brunbjørn. anbefalt kvote samsvarer med fjorårets framlegg fra sekretariatet og nemndas vedtak.

Etter at vedtak er fattet skal all irregulær avgang (f.eks. påkjørsler og skadefelling) av rovvilt innenfor regionen belastes den kvote som nemnda har bestemt, jamfør rovviltforskriften § 7 fjerde ledd. Nemnda kan til enhver tid trekke tilbake betingede fellingstillatelser, for eksempel hvis det blir

registrert eller fattet mistanke om annen avgang i løpet av perioden, eller dersom kjønns- og alderssammensetningen blant felte dyr er uheldig.

Det anses ikke behov for ytterligere vilkår ut over de føringer som framgår av forvaltningsplanen, jamfør kapittel 7. I kapittel 7.7 framgår det at rovviltnemnda årlig vil gi rammer for fellingsvederlag og godtgjøring. Seinst i 2020 inngikk dette i selve vedtak om kvote for betinget fellingsstillatelse. Sekretariatet foreslår å utelate punktet da vi anser dette ivaretatt blant annet gjennom sentrale føringer om godtgjøring ved skadefellingsforsøk, jamfør rovviltforskriften § 9 og 9a, og nemndas vedtak om budsjettet for 2021 med avsatt midler til beredskap ([sak 01/2021](#)).

Betinget skadefellingstillatelse kan iverksettes i flere områder samtidig. Tillatelse knyttet til jerv, ulv og brunbjørn bør som hovedregel utstedes til kommunale/interkommunale fellingslag der dette er etablert, jamfør forvaltningsplanen. Dette er en forutsetning for å gi godtgjørelse og vil sikre et best mulig fellingsforsøk.

Saken er framlagt for øvrige statsforvaltere i rovviltregionen og forslag til vedtak fremmes i samråd med disse.

Forslag til vedtak

Rovviltnemnda i region 2 viser til de nasjonale målsettingene for rovvilt i regionen. Bestandsmålet for gaupe er nådd, og det er ikke nasjonale mål om ynglinger av jerv, ulv eller brunbjørn. Rovviltnemnda konkluderer følgelig med å ha myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling av disse artene etter forskriften § 8, jamfør §§ 4 og 7.

Etter en samlet vurdering med vektlegging på bestandssituasjonen for rovvilt og erfaringer med akutte situasjoner i regionen der rovvilt angriper husdyr, samt prinsippet om differensiert forvaltning, jamfør naturmangfoldloven §§ 8 til 12, finner rovviltnemnda grunnlag for å fastsette en kvote for betinget skadefelling av gaupe, jerv, ulv og brunbjørn i sesongen 2022/2023. Nemnda finner ikke at en begrenset felling vil være til hinder for å nå nasjonale bestandsmål eller true overlevelsen av bestandene på lang sikt, jamfør naturmangfoldloven § 5.

Skadefelling er et virkemiddel for primært å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå. For å møte en slik situasjon fastsetter rovviltnemnda med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b) og § 77, jamfør rovviltforskriften § 8, jamfør §§ 1 og 3, en kvote for betinget skadefelling for perioden 1. juni 2022 - 15. februar 2023 slik:

Kvote for betinget skadefelling:

Gaupe	3
Ulv	2
Jerv	2
Brunbjørn	1

Særlige vilkår knyttet til iverksettelse av skadefelling av gaupe:

- Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er unntatt fra tillatelsen. I tilfeller der det er kjente familiegrupper av gaupe innenfor aktuelle områder for skadefelling, skal de tiltak som er mulige for å unngå felling av voksen hunngaue, være iverksatt.*

Særlige vilkår knyttet til iverksettelse av skadefelling av ulv:

- *Mulige tiltak skal iverksettes for å avgjøre skadegjørerens genetiske status.*

Roviltnemnda kan til enhver tid trekke tilbake betingede fellingstillatelser, for eksempel hvis det blir registrert eller fattet mistanke om annen avgang i løpet av perioden, hvis kjønns- og alderssammensetningen blant skutte dyr er uheldig eller ved mistanke om genetisk viktig ulv.

Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i samsvar med forvaltningsloven kapittel VI, senest innen tre uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Vedtak